

‘Een klimboom is natuurlijk en duurzaam en de helft goedkoper dan een klimtoestel’

Genoeg soortkeuze in kant-en-klare klimbomen

Terug naar de natuur: kant-en-klare klimbomen, die na aanplant met ondergrondse verankering worden vastgezet, verleiden kinderen om meer buiten te spelen. Boomkwekerij Ebben stimuleert buiten spelen met de promotie van klimbomen. In 2019 organiseerde deze kwekerij een speciale boomklimmiddag voor basisscholen. Voor Stad+Groen stelt Marko Mouwen van Ebben een top tien van klimbomen samen.

Auteur: Karlijn Raats

Leeftijd

De meeste oudere bomen met vertakking van onderaf lenen zich prima om in te klimmen. Denk daarbij aan bomen van zeker twintig tot vijftig jaar oud. Deze bomen zijn er in maten zoals 70-80, 80-90 en 90-100, maar de minimale leeftijd van een klimboom heeft niets met de stamdikte te maken. Bij een hogere leeftijd is het zijhout dik genoeg; een klimboom moet namelijk stevige taaie zijtakken hebben, die niet gemakkelijk scheuren of afbreken.

Oudere bomen staan vaak decennialang in hun groeiplaats oud te worden. Maar voor kant-en-klare klimbomen geldt dat ze commerciële waarde moeten hebben én na de kweek vanaf de kwekerij vervoerd moeten kunnen worden. Ze mogen dus niet al te oud zijn. Een voorbeeld: een *Magnolia* op hoge leeftijd heeft weliswaar takken die dik genoeg zijn om als klimboom te fungeren, maar gezien de leeftijd en breedtemaat is hij voor boomkwekerijen vrijwel niet te produceren en dus niet leverbaar.

Beveerd en meerstammig

Boomkwekerij Ebben omschrijft klimbomen als volgt: bomen die regelmatig vertakt zijn met na circa 3 m een dichtgegroeide kroon, zodat de klimhoogte en dus de risico's worden beperkt. Ebben heeft twee types leverbare klimbomen: beverde bomen en meerstammige bomen. Een beverde boom heeft één stam en is al laag bij de grond regelmatig vertakt, waardoor je er heel eenvoudig in kunt klimmen. Het kind klimt via een rechte lijn omhoog en kan zowel rechts als links vlak langs de stam omhoog klimmen. Een meerstammige klimboom biedt een kind door zijn meerstammige basis een makkelijke instap om de boom in te klimmen. Vooral oudere meerstammige bomen lenen zich van nature om in te klimmen. Doordat de stammen van onderaf tegen elkaar aan zijn gegroeid, hebben ze van binnen geen vertakking. Een kind kruipt naar het binnenste van zo'n boom en klimt ook aan de binnenkant omhoog. Hierbij kan het kind ook nog kiezen langs welke stam hij of zij omhoog gaat. De lijn waarlangs het kind omhoog klimt, is speelser dan bij een beverde

boom. Ook is een meerstammige boom sterk naar buiten toe ontwikkeld, omdat daar licht komt. Binnenin is de boom kaal en open.

Snoei tot sterk klimgeraamte

Bij beverde bomen speelt naast de leeftijd vooral snoei een rol om tot een goede klimboom te komen. Op de kwekerij worden beverde klimbomen in spe, bijvoorbeeld in de maat 30-40, 'zwaar aangeplant' (met veel takken). Vervolgens worden de jonge takken eruit gesnoeid en worden de dikke takken stra-

tegisch met rust gelaten. Door de verwijdering van jong hout worden de dikke takken sneller nóg dikker. Dit verstevigt ook de draagstructuur van de boom. Van binnen wordt de boom opengesnoeid, zodat het kind zijn of haar hoofd niet voortdurend stoot tegen de jonge takken tijdens de klim omhoog. Tot slot worden de klimbomen op de kwekerij aan de zijkant ingenomen, zodat ze beter getransporteerd kunnen worden. Ook om die reden moet het zijhout sterk en dik genoeg zijn. Tijdens het kweekproces wordt de klimboom ook verplant.

Minder geschikt

Oudere bomen zijn in theorie vaak geschikt als klimboom, maar in de praktijk zijn er nadelen. Zo lenen oude appelbomen zich prima als klimboom, maar het gevallen fruit dat ligt te rotten, trekt wespen aan. Ronduit ongeschikt als klimboom zijn bomen met doorns, zoals *Robinia* en *Gleditsia*.

Paulownia en *Catalpa* hebben hout dat hol is van binnen, waardoor de takken fragiel zijn. Ook bomen met hars, zoals dennenbomen (bijvoorbeeld *Pinus nigra* en *Pinus sylvestris*), zijn minder geschikt. Eiken zijn heel geschikt door het sterke hout, maar daar kan de eikenprocessierups in komen. *Tilia* heeft in natuurlijk gebied weinig last van luis, maar in stedelijk gebied in verharding en met weinig natuurlijke vijanden in de buurt vaak wel. In stedelijk gebied is *Tilia* als klimboom dus niet aan te raden, maar in lang gras met veel bloeiende planten weer wel. Daar heeft *Tilia* ook nog meerwaarde voor bijen.

'Oudere bomen zijn in theorie vaak geschikt als klimboom, maar in de praktijk zijn er nadelen.'

Pterocarya fraxinifolia

Zowel beveerd als meerstammig geschikt als klimboom, maar als meerstammige veel beter leverbaar. Met zijn dichte kroon een fantastische boom om je in te verstoppen. Als snelle groeier is deze boom in aanschaf wat goedkoper dan bijvoorbeeld een *Parrotia* in dezelfde maat.

Parrotia persica

Heeft niet voor niets de bijnaam *ironwood*: het hout is ijzersterk en daardoor minder breekbaar. Van zichzelf een mooie grillige groei. Een van de mooiste klimbomen die er bestaan als hij ouder is dan 40 tot 50 jaar en goed is beheerd (niet alle takken eraf en veel zwaar hout onderin). Mooie herfstkleur en door de kronkelende takken een spannende boom om in te klimmen.

Platanus x hispanica

Groeit snel en is dus relatief goedkoop. Geschikt voor toepassing in stedelijk gebied, kan goed tegen droogte en heeft een enorm herstellend vermogen. Kan worden toegepast als geveerde, mits hij onderin zwaar in het hout zit, of als zware meerstammige. Hij groeit zo snel dat hij minder als beverde klimboom gekweekt wordt.

Carpinus betulus

Sterke boom met taai hout, heeft een mooie regelmatige vertakking en een semitransparante kroon. Zowel beveerd als meerstammig geschikt als klimboom.

Quercus robur

Enorm sterk hout, dat niet snel afbreekt. Zowel beveerd als meerstammig geschikt als klimboom.

Tilia cordata

Voorals meerstammige geschikt als klimboom, die de meer gevorderde klimmer volop uitdaging biedt.

Acer campestre

Beveerd, geschikt als klimboom. Mooie gelijkmatige takbezetting en robuust: hij kan als geen ander tegen een stootje.

Prunus avium

Als meerstammige geschikt als klimboom. Kan groot en breed worden.

Juglans regia

Als meerstammige geschikt als klimboom.

Acer platanoides

Als meerstammige geschikt als klimboom.

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!